

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca 47-ik szám, hová a lap szerkesztői részét illető közlemények czimzendők.

AZ ELLENZÉK ELŐFIZETÉSI DÍJA.

Egész évre 16 frt. v. 32 korona. Negyed évre 4 frt. v. 8 korona. Félévre 8 frt. v. 16 korona. 1 óra 1 frt 50 kr. v. 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vásár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Telefon szám: 9.

POLITIKAI ÉS TARSADALMI NAPILAP.

Telefon szám: 9.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

HIRDETESI DÍJAK:

Egy négyszög centiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reclam sora 1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora: 5 frt.

Nyilttéri czikkék:

garmond sora után 20 kr. fizetendő:

ELLENZÉK.

Ujabb diadal.

A képviselőház tegnapi ülésén befejezést nyert a költségvetési törvény feletti vita.

A többség most már részleteiben is elfogadta a javaslatot. Most már csak a főrendiház van hátra, és ha ott is abban a véleményben vannak a Bánffy-kabinet iránti bizalom kérdésében, mint a képviselőház többsége, akkor a kormány abba a helyzetbe jut, hogy annak rendje szerint szedheti be az államjövödelmeket és teljesítheti a kiadásokat.

A lefolyt költségvetési vita bizonyára egyike a legnevezetesebbeknek azok közül, melyek az újabb alkotmányos korszakban a magyar parlamentben lefolytak.

Emlékeztetések főleg a nagy parlamenti diadal teszi, a melyet Ugron Gábor és gróf Apponyi Albert a vezérletük alatt levő ellenzéki pártoknak megszereztek.

Ugron Gábor nem elégedett meg azzal, hogy a javaslat feletti általános vitában egyikét mondja el a legfőbb parlament szónoklatoknak, hanem a részletes vita során ismét mondott egy belső tartalommal és külső formájában is magas becsű és ritka szépségű beszédet, mely méltó epilogus előbb elmondott emlékeztető beszédjének.

Olvasóink alább találják ezt az emlékeztető beszédet, mely ismét egy-egy szaporított ama fényes sikerek számát, melyeket Ugron Gábor eddigi parlamenti szónoklataival kiküzdött.

Ennek a beszédnek elolvasása lelki gyönyörűséget nyújt minden igaz és őszinte hazafiúi szívnek.

Ez a beszéd csupa magvas politikai tételeknek, igaz és találó kritikák megjegyzéseknek és szónoklati szépségeknek, mondhatni: a politikai költészetnek a gyümölcsös tára.

A hadsereg nyelvével, annak egységes szervezetről, s a kiegyezési műkeretén belüli való kifejtéséről Ugron Gábor már nem egyszer mondott a mostanéhoz hasonló magvas kritikát, de még ő sem csoportosította az argumentumait oly feltűnő virtuozitással, mint, a hogy legutóbbi nagy beszédében tette.

A hadsereg kérdésének minden részletére kiterjedő kritikája fölölelte a hadsereg szervezetének, szellemének, nyelvének és vezényletének összes rész-

let kérdéseit és bebizonyította, hogy a hadsereg lehet egységes kétféle vezényleti nyelv alkalmazása mellett is és hogy a kiegyezési műnek sem betűi, sem szelleme nem zárja ki a magyar vezényszó alkalmazását, mint hogy ezt a kormány és pártja a világgal elhitetni szeretnék.

Ugron beszédjének a hadsereg vonatkozó része tartalmilag, mint politikailag is a legbecesebb, legérdekesebb azonban az, a melyben Tisza Kálmán s az ő elvűségével (?) foglalkozik. Soha találobb és igazabb kritikát még nem mondtak a geszti generális politikai szereplése és elveiről, mint a minőben tegnap Ugron egészen váratlanul részesítette.

Az egész Ház és ma már az egész nemzet előtt tisztán állhat a kérdés, hogy a politikai elveknek változtatása csak olyan érdekből szokott megtörténni, a mely egyéni érdeket, csak elfeladás, vagy elvtagadás mellett lehet kielégíteni, mint a hogy Tisza Kálmán megcselekedte.

Ugron Gábor e beszéde méltó befejezése a most lefolyt vitának és jogilag sorozható ama két parlamenti szónoklat mellé, melyekkel Ugron Gábor és gróf Apponyi Albert csak a napokban szereztek maguknak és pártjuknak hírt és dicsőséget.

A t. Ház.

Budapest, márcz. 12.

A költségvetési törvény feletti vitát ma Horánszky Nándor vezette be, a ki Andrassy Gyula gróf és Tisza Kálmán tegnapi beszédével foglalkozva, igen sikeresen polemizált a ferdébbnél ferdébb állításokkal.

Pulszky Ágoston ma a változatos kedvű hadügyi kérdésekkel foglalkozott és egész beszédéből és jogfilozófiai fejtegetéséből csak annyit lehetett érteni, hogy az osztracizmusról beszél.

Serbán Miklós néhány határozottan elmes megjegyzést tett a miniszterszék saját külön személyére, mire Beöthy Ákos Grivicsics tábornoknak, az első delegáció egyik keblemetlen emléktárgjának beszédéből azt bizonyította be, hogy Tisza és István, Pulszky Ágoston, Andrassy Gyula gróf és a többiek mind, a hányan vannak, csupa Grivicsicsiek.

Ugron Gábor mai beszéde fényes epilogusa volt a költségvetési vitának; formailag is tökéletes volt az a szónoklat, a mely-

ben először a többi szónokok által felhozott katonai kérdésekre reflektált, majd Tisza Kálmán mutatta be a képviselőháznak és az országának hű fotografáiban; annyival könnyebben ment ez Ugronnak, mert hisz ő látta a vén generális, a mint a csak elveikért küzdő balközépi vezérből átvett miniszterre és miniszterelnökké, a ki tizenöt évi szereplése után tönkretette a hazát és érvényt szerzett annak az elvnek, melyet Apponyiéknek is felajánlott, hogy t. i.: „A ki érvényesülni akar, annak egy kötelessége van: lemondani.”

Jól mondotta Ugron Gábor, hogy önzetes politikusra nincs nagyobb sértés, mint ha Tisza Kálmánhoz hasonlítják.

A beszédet zajosan megjeleneztek és megtapsolták a baloldalon — és ez a meggyőződésből jövő tüntetés oly élénk ellentétben állott azzal a néma csenddel, a melylyel a kormánypárton a szavazás eredményét fogadták.

Szilágyi Dezső elnök ezután megállapította a holnapi napirendet, mely nem kevesebb, mint 20 pontból áll; végül még bejelentette az elnök a képviselőknek a csütörtöktől hétfőig terjedő vakációt — és ezzel az ülés véget ért.

Ugron Gábor beszéde.

— A képviselőház márcz. 12. üléséből. —

T. Ház! Előtte szökött igen t. barátom Beöthy Ákos felolvasta Grivicsics általános megbotrántoztatást keltő beszédét, melyet a Deák-párti képviselők, kik akkor a delegációban részt vettek, a legnagyobb indignációval fogadtak és azon tábornok elvárását kívánván a delegációból, ezen fellépéssel magyarázatot adtak az 1867. 12. t. cz.-nek (Igaz! Ugy van! a bal és szélsőbaloldalon.) Bármennyire is tiltakozik valaki az ellen, hogy a hadsereg egységét nem kívánja érinteni, én kijelentem azt, hogy Magyarország törvénykönyvében törvényt nem ismerlek, mely a hadsereg egységéről szólna. (Igaz! Ugy van! a szélsőbaloldalon.) Teljesen tévedés, félreértés, sőt azt kell mondanom, alaptomos rossz indulatból való félremagyarázása Magyarországi törvényeinek, ha valaki azt állítja, hogy Magyarország törvénykönyvében a hadsereg egysége benn foglaltatik. Ez egy factum, a mely factumot az 1867. 12. t. cz. értelmében nem volt képes a nemzet még megváltoztatni, de törvényes alapja ennek nincs, csak a nemzet türelmének fogva létezik, a nemzet gyengeségénél fogva, a nemzet azon köreinek elernyedését, elakadását hajlamlátatja, melyek hivatva lettek volna az 1867. t. cz.-nek érvényt szerezni. (Igaz! Ugy van! a szélsőbaloldalon.)

A 67.12 t. cz.; 11. §-a azt mondja: „Ő felségének a hadügy körébe tartozó alkotmányos fejedelmi jogát folytán mindazt, a mi az egész hadseregnek és így a magyar hadseregnek is, mint az összes hadseregnek ki-

egészítő része egységes vezérletre, vezénylet-re és bszervezetére vonatkozik, ő felsége által intézendőnek ismertetik el.

Meg kell tehát különböztetni t. Ház, hogy a törvény micsoda részletes különbségeket állít föl. A fejedelmi alkotmányos jogából mi folyik? Az, hogy a fejedelm alkotmányánál fogva az állam szervezetének az állam nemzeti létének, az állam nemzeti társadalmának, az állam nemzeti közoktatásának, az állam egész szervezetének megfelelően kell, hogy azon jogokat gyakorolja. És azt kérdelem én a t. Háztól, hogyha a magyar királyi alkotmányos fejedelmi jogait gyakorolja és a szerint jár el, miféle oka lehet neki arra, hogy a német nyelvet használja? Magyarország megvan a maga állami nyelve, a mely államnnyelvet nem mellőzhet az uralkodó, a mely pillanatban alkotmányos fejedelmi jogainál fogva jár el és a mely pillanatban alkotmányos fejedelmi jogainál fogva intézkedhetik valamely kérdésben, akkor az a kérdés meg kell, hogy feleljen a törvénynek.

Az egységes vezérlet csak azt kívánja, hogy ezek a szervi összeköttetések, ezek a beosztások úgy az összes hadseregben, mint annak kiegészítő részében, a magyar hadseregben, egységes elvek szerint történjenek. (Ugy van! Ugy van! a szélsőbaloldalon.) Tehát, t. Ház, én el nem fogadhatom, hogy törvényeinkben valaha és bárhol feltalálhassunk a hadseregnek egységét; ez egy tény, a mely tény itt előttünk áll, a melyet megdönteni képtelen nem voltunk, de a midőn az 1867. XII. t. cz. 28. §-a is a kiegyezésnek feltételül a paritást és dualizmust állította fel, akkor a paritásnak abban kell nyilvánulnia, hogy a magyar nyelv ugyanazon jogokkal bírjon, mint a német nyelv, (Helyes! a szélsőbaloldalon.) s a dualizmusnak abban kell nyilvánulnia, hogy a hadsereg nem egységes, hanem kettős szervezettel bírjon. (Ugy van! a szélsőbaloldalon.)

T. Ház! Hogy az 1867-től fogva a közvélemény akkorát hanyatlott, hogy Magyarország a saját érdekeit oly kevésbé tudja megvédelmezni, az egyenesen annak a gyászos eseménynek lehet tulajdonítani, a melyről tegnap Tisza Kálmán képviselő ur itt hosszasan nyilatkozott. Valahányszor szóba kerül az 1875-iki fuzió, megvallom őszintén, lelkem mindig haraggal telik el, mert azt látom, hogy ha Tisza Kálmán megmaradt volna az ő közjogi ellenzéki elvei mellett, ha ő 1875-ben nem csatlakozik a Deák-párthoz, azon elvek, a melyeket mi képviselünk, most nem jutottak volna dekadenciába, a nemzetnek nemzeti törekvései nem estek volna veszélyre azon az uton, a melyet fejlődésükért leg meg kellett volna tennie, hanem mind előbbre törekkel volna. (Ugy van! Ugy van! a szélsőbaloldalon.) Az az e-et, hogy egy közjogi ellenzék pártvezére a maga elveiről lemondott és csatlakozott az 1867-iki alap védőíhez, maga után vonta azt a gyászos következtetést, hogy azon célból, hogy Bécs-szel szemben a maga hűségét, a maga loyálisitását és azt, hogy ő igazán az 1867-iki alapnak hű szolgálója, be tudja bizonyítani, mindent el kellett követnie azon elveivel szemben és elveinek azon védelmezésével szemben, a kik azon programot hirdették, a me-

lyet ő állított fel. (Ugy van! Ugy van! a szélsőbaloldalon.)

De t. Ház, a képviselő ur azt mondja, hogy ő elveit 1875-ben, csak felfüggesztette és fuzióba lépett azért, mert az ország pénzügyi helyzete mind veszélyesebbé vált.

Igaz, hogy az ország nagyon szomorú és nehéz pénzügyi helyzet előtt állott 1875-ben; de a t. képviselő ur fuzióra nemcsak azért lépett, mert az ország volt olyan szomorú helyzetben, hanem azért, mert már pártja volt szomorú helyzetben, (Ugy van! Ugy van! a szélsőbaloldalon), azért, mert már pártja az ellenzékiéget nem bírta tovább. Bátran lehetett volna ráidézni azokat, a miket Csernátó Lajos az „Ellenőr“-ben megírt, a mikor Gheycy Kálmán a maga harminez emberével a középpártot alkotta meg és kormányra jutott, azt mondta: (Olvasa) „Kieheztek és mint az éhes farkasok szállnak most le a falukba s a bőségszobák faljára a gyermekeket.” (Élénk derűtség a bal- és szélsőbaloldalon.) Hiszen t. Ház, ha az volt a feladata a fuziónak, hogy az ország pénzügyeit kell rendezni és ezt komolyan vette Tisza Kálmán s ezért elveit feláldozta, hogy a hazát megmentsse egy nagy anyagi romlásból, honnan vette akkor Tisza Kálmán magának a jogot, hogy a nemzet egész akaratával szemben, a nemzet harsogó közvéleményével szemben, Bosznia okkupációjába beleegyezett? (Ugy van! Ugy van! a szélsőbaloldalon.) Hisz ez oly kérdés volt, mely már Kerkapoly minisztersége idejében felvetett, mely már Bittó Istvánnak feltett, a mely kérdésre Bittó István elutasítólal válaszolt. És akkor vállalkozott az okkupációra Tisza Kálmán, ki az ország pénzügyeinek hanyatlása és romlása miatt azt fel elveit akarta az országot megmenteni; az a Tisza Kálmán már 1878-ban Bosznia okkupációjába beleegyezett és beleegyezett akként, hogy a kabinet pénzügyminisztere Széll Kálmán tárczát ott hagyta, mert ő előtte is, mint az egész nemzet előtt az utolsó perczig el volt titkolva, hogy egy ily kalandos vállalatba fog a nemzet bevonatni.

Tehát ha Magyarországi pénzügyei oly szomorúak voltak, s ő azokat lelken viselte, akkor a nemzet akaratával szemben, a nemzet anyagi életének megrontására, nagy rizikó és a nemzeti élet egész veszélyeinek felidézésére egy bizonytalan vállalatban, melyről senki előre nem láthatta, hogy csak úgy is fog végződni, a mint végződött, volt e szabad belémenni annak az embernek, ki elveit hozta áldozatul, hogy az ország pénzügyeit rendezhesse? (Ugy van! Ugy van! balföl.)

De hát, t. Ház, joga van mindenkinek meggyőződése szerint állatot hozni a hazáért. Egyik hozzá életének munkásságából, a másik vagyonának anyagi erejéből, s a harmadik megmozgatta a maga elveiből. (Derűtség és tetszés balföl.)

De a ki azt teszi, hogy hét éven keresztül az országot igazgatja, az országot igazgatván, a kedélyeket felkorbácsolja, az ellenpártnak egyes tagjait vérgigébe és némeleket egészen a kétségbeesésig agyon rágal-maz, akkor egy nap megfordítani a köpeny-geket és átállani azon pártához és azon feltételek mellett, hogy annak a pártnak kormányában részt vegyen és mihamarabb vezetője

AZ „ELLENZÉK“ TÁRCZÁJA.

1895. Márczius 13.

A boldogság.

Volt egyszer egy ifjú ember, ki azt vette fejébe, hogy világgá megy boldogság keresni és addig meg nem tér, míg rá nem talál.

Valami csodás zengő hang sugott fülébe csábító szavakat, hogy e kalandos vállalatra adja fejet és emberünk utnak eredt a csábos hang nyomában.

Eljutott egy rengeteg erdő tisztásához, hová csak itt-ott lopta be fényét egy-egy kis napsugár, s a hol a föld bódító illatot lehel.

És ime! egy hajadon lebbent eléje. — Hőféhér karján gyönyörű rózsák, zöldelő lombok. Arcza ragyogó, mint a tavaszi égbolt szemében mosolygó fényes napsugár.

„Ifjuság a nevem — így szól a leányka — keblemben szent hév lakozik, szívemben a szerelemnek olthatatlan lángja lobog. Én vagyok az élet tavasza, ajkaimon a boldogság színméze, melynek már a pusztá emléke is elég, hogy élted utvesztőiből az igaz ösvényre kivezéljen.”

Az ifjú kinyújtá kezét, hogy a tündéri jelenséget átkarolja, de az a csodás hang magával huzta, mert még mámorítóbb örömeket festett eléje csábító reménye.

Egy magas hegy csúcsára vetődött; lábai alatt ringó arany kalászos földek, falvak, városok terültek el.

Onnan alulról tompa dübörgés ütötte meg fülét: gyárak kurtói kormos füstöt okádtak, nehéz társzekerek esetlen kerekerei morzsoltak össze maguk alatt mindent, a mit a durva őrszak engesztelhetetlen forgószele a lovak lábai alá vetett.

És messze-messze az ég peremén emberirtó hadi nép nyüzsgött, térdig gázolva a vérben.

Akkor a hadak deli nemtője leszállt hozzá a fellegek közül és így szólott hozzá:

„Én vagyok az, ki a legnagyobb bűnőkre csábítom a gyarló földi lényt. Az én mindenható akaratom adja az emberek kezébe azt az ostort, melylyel egymáson uralkodnak. Én érelem meg — mint valami elátkozott nap — azt a véghetetlen szenvedélyt, mely kitárja hatalmas keblét, hogy oda zárja az egész világot. Én vagyok az emberi élet nyár heve.”

Ékes és szép volt a hajadon, ki így beszélt: a vándor szeretett volna mellette megállapodni, de az a csodás zengő hang csak csábította odább-odább.

És mikor már keresztül-barangolt tágas völgyeken, melyekre a természet megszámlálhatatlan virágból himezett köpenyt és annyi városon, hogy már számukra sem emlékezett, eljutott egy keleti város kapujához, a hol márványpaloták aranyos tornyainak ragyogó tükrében játszadoztak a napsugarak és a hol örökké szép alkotások hirdették a művészet halhatatlan dicsőségét.

És akkor odalépett egy bánatos, szenvedő leányzó, szebb mind a többinél, kikkel előbb találkozott és megállott emberünk előtt,

ki már kifáradt a hosszú bolyongásban s roskatag léptekkel tántorgott tova.

Arany hajába szőlő-levelek voltak fonva és haja úgy rezgett, mint a bucsuzó pacsirta dala a sárguló ősz alkonya csöndjében.

„Én vagyok — szólta a leányka — a csábító álmok lecsillapítója. Én vagyok az, ki csúrbé takarítom az eszmények vetését, ki a gondot gyönyörűre, az ismeretlen árnyak tengerét mennyei nektárrá varázsolom.”

De a vándor ezt is ott hagyta, s folytatta útját a csodás hang nyomában.

Aztán minden elkomorult körülötte.

A fák ékes lombja lehullott, s az égről többé nem sütött a nap.

Minden serleg kiürült, minden öröm porrá égett.

Akkor a vándor, kinek lába kidült sírkövek törmeléke közt botorkált, kimerülten térdre roskadt.

Eget verő szirtek, hegygerinczek zártak el mindent a szeme elől, és a leáldozó nap sugarai már-már kialudtak.

Még csak egy kis eredeti tő csöndes tükrének halovány fénye világított és a szegény utas lehajolt, hogy belenézzen.

Akkor meglátta benne az idők viharában megtépt vonásait és fűrtelt, melyek félérek voltak mint a hó, mely a téli égből rájuk hulldogált.

A remény csábos hangja sem csengett már a fülében.

És a vándor érezte, hogy elérkezett utja végéhez és zokogott keservesen, hogy miért nem maradt a bájos szűzek körében, kik társul ajánlkoztak.

De mikor a közelgő halál levette a hályogot szeméről, hogy megismerje a változtatott igazságokat, emberünk egyszerre átértette, hogy az elégedetlen zugolódásra nem is volt oka. Mert a boldogságnak az a sávár keresése, az az égő lángoló remény, az volt, épen az volt a boldogság.

(Aho János után finnbl)

Popini Albert.

Hasonló és nem hasonló.

REGÉNY.

M. E. Braddontól.

Két kötetben.

Fordította: Amica.

Első kötet.

VIII.

Egy gentleman sem cselekedett volna így.

(Folytatás.)

(26.)

Az az élvezet, hogy mindent megnézzem, a privát főúrnak kihuzza — a könyveket lapozza, körülbelül egy fél óráig tartott. — Ekkor leült a zongora elibe és játszott egy keveset, egyik darabot a másik után próbálgatva, de egyiknél sem haladt túl az első lapon, mert valami nehézséget találva bosszusan fordította el azt a lapot. Ezt is megunva az orgonához ment, s a néma érzéketlen kulcsokat érintette; aztán bosszusan szaladt a csengőhöz és erősen csengett.

— Itt bent borzasztó unalmas, — mondá magában, lovagolnom kell egy kicsit.

A legény, az olyan cseléd szokott lassúságával jelent meg, a ki az erős csengetést mint neveltséget elítéli és ezért a rendesnél is lassabban jelent meg.

— Mondja meg Dodmannak, hogy egy lovat nyergeljen fel számomra, — mondá Helén; szeretném, ha a Belfield ur pej lovát nyergelné fel.

— Igen, madam, szüksége lesz Dodmanra?

— Nem lesz rá szükségem, de azt hiszem, hogy kénytelen lesznek vele menni, — mondá Helén.

Ez is egyik keserű éje volt Adrián ellen, hogy az nem engedte őt lovász nélkül lovagolni. Ő szerette a szabadság érzetét és nem szeretett számot adni arról senkinek, hogy merre lovagolt és mit csinált a lovával.

Ő sokat hallott a pej ló rossz tulajdonságairól és természetes, hogy éppen ezért akart rajta lovagolni.

De Dodman nem az az ember volt, a ki a kötelességtől el lehetett volna téríteni, tudta, hogy sir Adrián nem engedné jóvendőbeli feleségét egy olyan gonosz állatra ülni. Tehát, midőn Helén lovagló kabátban és kalappal leszaladt a lépcsőházba, a tarka Hamupipkét látta a ház előtt állani.

— Ezen a gebén lovagoljak? — kérde.

Ez az a ló volt, melyet Adriánnal menve rendesen lovagolt.

— A kisasszony nem talál benne semmi hibát, vagy talál? — kérde Dodman, oly rendithetetlenül, mint a szikla.

— Nem találom. Kíváncz az, hogy olyan szelíd, mint egy bárány. Én magánakizemet küldtem Bellowtól. — A pej lovon akartam lovagolni.

— A kisasszony nem tudna azzal a lóval banni. Nem asszonynak való ló az.

— Én el tudnék vele banni.

— Nagyon sajnálnám a kisasszonyt rajta látni.

— Oh, maga tulságos óvatos. Maga elrontotta a Sir Adrián lovaglását, és azt gondolom, hogy most az enyémet is el akarja rontani.

legyen: csak oly feltételek mellett szabad, hogy ha az illető elveiből legalább egy részletet megvalósít és nem adja el összes elveit.

És Tisza Kálmán, midőn előbb a koalíciót hirdette, mindig azzal hitegette pártját, hogy legalább elveinek egy részét megfogja valósítani és a ki kételkedik benne, olvassa el Mörice Pálnak „Az országgyűlési pártok köztelmek” című munkájában Tisza Kálmának Kissingenből 1873. júniusban írt két levelét, megtalálja abban a következőket: (Olvassa.) „Azt tudom, hogy nekem és nekünk nem azért kell a koalíció, hogy résztvegyünk a kormányban, de azért, hogy elveink alapján elővigyünk az ország ügyeit. Ez rövid válaszom azokra, a mit az általam nagyban tisztelt druszám nézeteiről is írtál. Én láttam, hogy te is az utóbbi időben általam felhozott taktikát rossznak tartod, én pedig már is olyannak tartom, melyet az eredmények igazoltak, mert sehol sem bírom látni a Szláv kormány megerősödését, se azt, hogy mikor bukathattuk volna meg? sem azon jobboldali emberek, kik készek lennének egy elveinknek legalább részben megfelelő politikát követni.

Nemskára ott lesz a legfontosabb bankkérdés, majd meglátjuk, lesz-e valaki, ki ebben, szemben a miniszteriummal és Béccsel, sikra mer szállani, pedig azily alkalmak azok, melyek természetszerűleg szülhetnek erkölcsileg is helyes, életképes koalíciót, mert mesterkelten csinált koalíciók mindig károsak és az egyeseken rendszeren megboszulják magukat.

Másutt pedig azt mondja: (Olvassa.) A fuziót nem tartotam lehetnek — nem tartom ma se. Egy koalíciónak, mint ezt Debrecezenben s mint a választási vitánál is jeleztem, eljöhét az ideje, akkor is két alapfeltétele van. Először érvényre akarja juttatni általa elveinek egy részét.

Engedje meg a t. Ház, én abban a pillanatban, midőn Tisza Kálmán az 54 millió kölcsönt megszavazandónak ítélte, ellene szegült; midőn Tisza Kálmán 1873-ban a civillistának egy millió forinttal felemelését elfogadta, én ellene szegültem, midőn a pártban a koalíció elvét hangoztatták és hangoztatta és 1873. november 13-án azt elfogadták a pártkörben, én hét elybarátommal kiléptem és folyton ellene küzdöttem. Én kezdettől fogva láttam, hogy egyszer a megalkuvás lesz a vége. De a pártnak igen sok tagja, kik a fuzióba beléptek, teljesen jóhiszeműleg járt el, annyira jóhiszeműleg, mert ez volt a kapacitálás eszköze: nincs ugyan semmi garanciánk arra, hogy a balközép programja meg fog valósulni, de hol kell több garancia? Tisza Kálmán belügyminiszter lesz, ő fogja a választásokat vinni, néhány hónap múlva miniszterelnök lesz és ha ő azután az első választást megjutatta, mind balközépi férfiakból fogja megalkotni pártját és előkészíti a teret arra, hogy elveiből, ha mindent nem is, de azok nagy részét megvalósítsa. (Derűtlenség a bal- és szélsőbaloldalon.)

Ily elvekkel és hitegetésekkel vonzólták a politikai férfiakat egyik állomásról a másikra. És mi történt? Abban a bankkérdésben, melyre hivatkozik, hogy mi fog történni, ki hátrált meg inkább, mint Tisza Kálmán? Csak egy kis komédiát, a lemondás komédiáját játszotta el s azután eljátszotta a lemondás visszavonásának másik tragédiáját. Mert tragédia, kell hogy legyen, ha azt mondja, hogy a ki hatalomra akar jutni, annak egyet kell tudni, s ez a politikai moral: lemondani. Igaz, mi tudjuk, Magyarországnak az a szádados szerencsétlensége, hogy politikai életünkben azon férfiak, kik a nemzet élén küzdöttek, a nemzet érzelmeit magyarázták, a nemzet alkotmányos jogaiért harcoltak, sohasem jutnak intakte, érintetlenül a kormányra, hanem mindig le kell mondaniuk arról, mi őket a nemzethez köti és azt kell, hogy kifejezzék, a mi őket az udvarhoz

köti. (Élénk helyeslés és tetszés a szélsőbaloldalon.)

Hanem, t. Ház, ha Tisza Kálmán elveit nem valósította is, de egyre kötelese volt, hogy azokat az elveket, melyek az 1867: XII. t.-cz.-ben vannak lefektetve, és a melyek az ország és nemzet hasznára értelmezhetők, úgy értelmezni igyekezzék; hogy igyekezzék, az 1867. évi XII. t.-cz. világos intézkedéseit a nemzet javára megőrizni és igyekezzék, a hol nem világos az értelmezés, akként értelmezni, hogy az a nemzet hasznára váljék. S mit cselekedett? Megalkotta a vármé és kereskedelmi szerződést. Hogy miként alkotta meg, azt mindnyájan tudjuk. De legjobban jellemzi az, hogy hűséges bajtársa, Simonyi Lajos br., családotti szívvél lépett ki a kabinetből, midőn látta, hogy az ország anyagi érdekeinek feloldozásával köthetett meg az 1878-iki vármé és kereskedelmi szerződés (Ugy van! Ugy van! Tetszés a szélsőbaloldalon.)

És 1879-ben mit tapasztalunk? A nemzetnek egy értékes jogáról, melyhez Deák Ferencz rendületlenül ragaszkodott és mely az 1868: XII. t.-cz.-ben ben foglaltatott, a nemzetnek és így a törvényhozásnak a hadsereg elhelyezéséről való intézkedési jogáról az 1879-iki, a hadsereg elszállásolásáról szóló törvényben lemondott. (Igaz! Ugy van! a szélsőbaloldalon.)

De ha megyünk tovább és tovább, mit tapasztalunk? Vajjon a Magyarországi önállóságát, Magyarország erőinek külső szervezését, mint azt programmal vallotta, bár a törvény keretei között is, megkísérelte-e? Nem. Hiszen ő alatta történt, hogy egy Oláhországgal kötött határrendezési egyezménybe Magyarország határa, mint a monarchia határa foglaltatott bele és egy nemzetközi szerződésnek ilyen hátrányos sérelmeivel szemben semmi egyéb orvoslásunk nincs, mint, hogy nem a diplomácia okmánytárában, de a képviselőház jegyzőkönyvei sorában egy tiltakozás vagy fenntartás foglaltatik.

Vagy nézzé meg akármely: Még 1875. előtt a külföldön, bárhol ment az ember, mindezt magyar egyeteket talált és a magyar kereskedelmi érdekeket és a magyar iparosokat külön látta csoportosulni. Tisza Kálmán alatt történt az, hogy a magyar egyetektől osztrák-magyar egyetekté lettek és Londonban osztrák-magyar kereskedelmi kamarák szerveztettek.

De hát t. képviselőház, nem a 67-iki törvények gunyára, sérelmére történt-e, hogy midőn a Deák-párti kormányok megszüntették 1871-ben a katonai határörvidéket, azért, hogy ne legyen az alkotmányos hatalom intézkedésén kívül eső terület a hadsereg kőreinek fenntartva, midőn megszüntették a határörvidéket, hogy az abszolutizmusnak ne legyen melegegysége a határörvidékek, hanem az országnak minden része bevonassék az alkotmányos törvények hatalma alá: akkor ő Boszniában egy új területet szerzett, a mely a közös ügyeket megszorította egy közös kormányzati területtel, hol a hadsereg szervezkedésére és a hadsereg intézkedésére, az abszolutizmus számára egy sarkpont van felállítva. (Ugy van! Ugy van! a szélsőbaloldalon.)

T. Ház! Azt mondja Tisza Kálmán képviselő ur, hogy azért kellett elveit felüggesztenie, mert mindazon faktorok összműködésére nem számíthatott, a melyek a törvény megváltozásához elkerülhetetlenül szükségesek. Hát egy férfiú, a ki komolyan vallja maga elveit, a faktorokat, a melyek a törvény megváltoztatására elkerülhetetlenül szükségesek, miként szokta megnyerni? Kétféle faktor van: egyfelől az ország közvéleménye, másfelől a korona. Hogyan nyeri meg az ország közvéleményét? Ugy hogy ha azokat az elveket hirdeti, azokat az elveket közvetíti és azon elvekkel szembenálló intézményeknek rosszaságát bebizonyítja.

Hogyan nyeri meg a koronát? Ha nem

hajlik meg a korona minden parancsolata előtt, nem fogad elveivel ellenkező intézkedéseket, hanem akkoronát felvilágosítja; hogy a magyar nemzet a maga erejével a korona biztosítékát szolgáltatja; hogy a magyar nemzet erejének külön szervezése védelem a szocializmus, az internacionális elvek ellen, hogy a magyar nemzet erejének egy tömör egészbe való összehozása nem egyéb, mint biztosíték azon uralkodó háznak, mely sem német, sem sláv birodalmat nem alkothat meg, hanem kell, hogy a Dunánál megalkosson egy birodalmat, a hol csak egy nemzet van, a kinek nincs hova menni és nem alkothat másutt államot, mint saját keretében és saját erői kifejtésénél fogva és ez a magyar nemzet. (Élénk helyeslés és tetszés a szélsőbaloldalon.)

És én ebben találom Tisza Kálmán fuziójának és elvtagadásának kárhazatos kihatását, hogy abban a nemzetben az erkölcsi erő teljesen megszűnül, az emberek megszűntek a politikai férfiakba bizalmukat helyezni, és ha valaki a józan gyakorlatiaság egy tényét hirdeti, újjal mutatnak rá, hogy ez egy újabb Tisza Kálmán, ez egy újabb elvtagadó. Hiszen engem sem tudnak mással bántani, sérteni, mint ha a t. képviselő urhoz hasonlítanak, mintha én is oly elvtagadó volnék, vagy kívánnék lenni. Derűtlenség jobboldal! Ime, itt az ország színe előtt hirdetem és hangoztatom azt, hogy a mely politikai férfiú a maga elveit valószínűsítésre egész egyéniségét ki nem fejté, az nem érdemes a nép bizalmára, a ki pedig elveivel ellentétben álló párt szolgálatában áll, azt elítéli a história és megveti saját nemzete. (Élénk helyeslés, tetszés és éljenzés a szélsőbaloldalon.)

Érdekes statisztika.

A függetlenségi- és 48-as párt képviselő 101 kerületben 2.118.000 katolikus, 1.231.000 protestáns (ev. ref. és ágostai ev.) és 106.000 nemzetiségi lakost, vagyis Magyarországi lakosaiból a katolikusoknak (7.239.000 1.) 29%, — a protestánsoknak (3.394.000 1.) 33,3 % vagy ha a felekezeteiből a tisztán magyar ajkúak vesszük: egy magyar katolikusnak 47,5%, a magyar protestánsoknak 49,1 százalékát, s a nemzetiségieknek 1,4 százalékát teszik.

A szélsőbal által képviselt 101 kerületből 62 kerületben vannak többségben a katolikusok, 34-ben a protestánsok, 3 ban egyformán áll a két felekezet, s kettőben többségben vannak a nemzetiségi.

Egészen tiszta kerület van 13, valamennyi katolikus. De ha tiszta kerületnek számítjuk azokat, melyekben a lakosságnak egy vagy másik felekezethez tartozó része meghaladja a lakosságnak kétharmad részét, úgy illyent 45 katolikus, 20 protestáns, 2 nemzetiségi kerületet találunk.

A lakosságnak háromnegyed részét képezik 39 kerületben a katolikusok, 14 kerületben a protestánsok, 1-ben a nemzetiségi.

Végül a lakosságnak 4 ötödét képezik 29 kerületben a katolikusok, 8 kerületben a protestánsok, 11-ben a nemzetiségi.

Ha statisztikánkat úgy állítjuk össze, hogy a kerületeknek képviselője minő álláspontot foglalt el az egyházpolitikai kérdésekben, úgy az legkevesebb a tulnyomólag protestáns kerületekre, mert: Ezek képviselői tulnyomó részben nemcsak megszavazták a javaslatokat, de a sajtóban, a közéletben agitáltak is mellette s így biztosították kerületüket, mint: Barabás Béla, Veres József, Meskó László, Havari Dániel, Uray Imre, Illyés Balint, Rigó Lajos, Noszlopy Gyula, Lukács Gyula, Kiss Albert, Endrey Gyula, Thaly Kálmán, Szinay Gyula, Papp Elek, Tóth János, Madarász Imre, gr. Károlyi Gábor, Esterházy Károly, Beniczki Miksa, Farkas Balázs, Luby Géza.

Ellenben a protestáns kerületekre nézve ellentét van a kerület felekezet-viszonyainál fogva Polónyi Géza és a kerülete, valamint Ugron Gábor és a kerülete között. A Polónyi által képviselt Hajdu-Szoboszlónak 29000 protestáns mellett csak 2000 katolikus lakosa van. Az Ugron Gábor által képviselt Szatmáron 7000 katolikus mellett 10.000 protestáns lakik.

Sokkal nagyobb azonban azok száma, kik katolikus kerületet képviselnek, de az egyházpolitikai javaslatokat nemcsak megszavazták, de annak támogatására tevékenyen részt vettek s részt vesznek. E képviselők a kik egyházpolitikai álláspontja éles ellenében jutott kerületeik felekezeti viszonyainál, a következők: Olaj Lajos, Visontai Soma, Sturmann György, Mülek Lajos, Helfy Ignác, Babó Emil, Madarász József, Bornemissza István, Hentaller Lajos, Nádasdy Ödön, Csövolszky Lajos, Justh Gyula, Tóth Ernő, Pogrányi József, Pogányi Sándor, Beniczky Árpád, Thold Dániel, Konkoly Thege József, Baki István, Fornszek Sándor, Gencsy Albert, Bogda Vilmos, Kemény Pál, Komjáti Béla. A kimutatás ennek illusztrálására felhozza, hogy például Szolnokon a Just Gyula kerületében 68.000 katolikus és 5000 protestáns lakik.

A székely föld népe, kincsei, ipara és kereskedelme.

A székelyföld kincsei.

(Folytatás.)

A milyen szegény a székely nép a megélhetésre szükséges eszközökben, ép oly gazdag a székelyföld természet adta kincsekben.

Kevés vidéke van az országnak, amelyre a természet oly pazar kézzel hintette áldásait.

A föld mélyében itt feltalálható Dáriusnak mesés kincstára. Csak ki kell ásnia. — Van márványa s különböző forgalomba hozható kőve, vasa, reze, köszene, van porcellán földje, petroleum forrása s a gazdagon ömlő győgyforrásoknak száz meg száz változata.

Rengetegei az erdei termények dus választéka, — mesés értékű anyagot tartalmaznak.

Völgyeiben a tenyészet buján virul. Vidékeinek festői bája páratlan az európai kontinensen.

Levegője kiöli az emberi szervezetről a romboló kort, új életet, erőt önt a sorvadó testbe, kitatarozza azokat a rombolásokat, a miket a sorvasztó betegségek okoztak.

Ennyi kincs közepette a székely föld népének nem volna szabad sem elcsúszni sem kivándorolni.

A székely föld népe az ő magas értelmi erejével, szorgalmával és munkabírással ezeket a kincseket mind forgalomba tudná hozni, mind értékesíteni tudná. Csak az irányt, az utakat és a módokat kellene erre megjelölni s megszerezni azokat az eszközöket, a melyek a kiaknázásra, értékesítésre szükségesek.

Ma még a székelyföld népe bajban, nyomorban szenved, mert el van rejtve, kincseivel egyetemben el van temetve. A vasúthálózat válforgalma elkerüli, a csöndesen döcögő helyi érdekű vasutak halózata nagyon csekély részét szeli át. Nagy kerülvél és időszerűséggel lehet felkeresni. Nagyon hasonlít a székelyföld ahhoz a mesébeli faluhoz, a melynek utjai begyepesedtek, körülvevő hegyei pedig kinöttek s így lakói el lettek zárva a világtól, hogy ismeretlenül, boldogan éljenek. Am a boldogság fogalmából a terített asztal a való életben nem rekeszhető ki.

Dusan terített asztal, kellemes, barátságos otthon, mely a kivándorlás betegségének még a gondolatát is kiöli, ma már az elszigetelt helyzet nem terem.

A székely föld népe évszázadokon át jó volt arra, hogy anyagot szolgáltatson a haza megmentésére. Jó volt arra, hogy férfainak melle mindig az első sorban fogja fel szék meg száz különböző ellenség fegyverének gyilkoló erejét. A székelyek nagy része mielőtt a férfikor delét elérte volna, elvérzett. Ez a feladat, a melyet a 48-49-i önvédelmi harc végéig teljesített, hőskörménybe illő s ez jogot ad a székelynek arra, hogy most a változott viszonyok folytán s apáinak hősiessége után, a világ elé álljon kincseivel és egyéni képességeinek kiváló produktumaival is.

(Folyt. köv.)

KUSZKÓ ISTVÁN.

Az E. M. K. E. közgyűlése.

Kolozsvár, márcz. 13.

Jelen voltak: Gr. Bethlen Gábor elnök, Sándor József t. alelnök-főtítkár, Merza Lajos főpénztáros, Székula Ákos ellenőr, dr. Sárkány Lajos számvizsgáló, Biró Béla, dr. Csiky Viktor, Dobál Antal, dr. Góth Manó, gr. Kornis Viktor, Lengyel Lajos, Szabó Samu, Szenkovich Márton, Velits Ödön.

Elnökölt: Bethlen Gábor gróf. Előadott: Sándor József. Jegyzet: Székula Ákos.

A mult ülés jegyzőkönyve felolvastat-

ván és hitelesítettén. Sándor József t. alelnök-főtítkár előterszti jelentését az egyesület lefolyt havi életéről örvendetes tudásul szőlgált.

Merza Lajos főpénztáros jelentése szerint az egyesület febr. havi forgalama 15,668 frt 43 kr volt; ebből készpénz bevétel 5692 frt 43 kr. Segélyekre folyósítottatott a lefolyt hóban 1432 frt 37 kr; a fiókok 25 %-ban levontak 356 frt 93 krt. Az egyesület vagyona febr. hó 28-án 1,154,861 frt 32 kr.

Dr. Sárkány Lajos számvizsgáló a maga és Gyárfás Benedek nevében előterjeszti, hogy az egyesület számadásait (1894. évre vonatkozólag) valamint ennek alapján a pénztárt f. hó 11-én megvizsgálta úgy az elszámolást, mint a megfelelő összegeket teljesen rendben és megfelelően találták, minek alapján a közgyűlésnek a felmentvény megadását javasolják. A választmány a jelentést a közgyűlés elé fogja terjeszteni és egyszersmind rendkívüli pénztárvizsgálat megjelésére kiküldi: dr. Csiky Viktort, Dobál Antalt és Kovács Gyula polgármestert.

Sándor József és Sz. Szakáts Péter megteszik jelentéseket az algyógyi székelyföldi művelési iskola téli közvizsgálatáról. Az iskola első a hasonló intézetek közt az országban. Köszönettel vétetik tudásul, hogy Benigni Sámuel választmányi tag a legjobb növendéknek egy 20 koronás arany jutalmat tűzött ki, mely összeg a vizsgán ki is osztott.

A f év közgyűlés idejének és részleteinek megállapításával, az alakuló nagy rendező-bizottsággal egyetértőleg, a directorium megbízatik.

A székely-udvarhelyi iskolát a választmány a gondnokság előterjesztése értelmében fenntartani hajlandó.

A székely-udvarhelyi kő- és agyagipariskola gondnokságába dr. Soly mosy Lajos bevalasztatik és 2 növendékét évi 70—70 frt ösztöndíjjal az egyesület folyvesz.

A f. évi segélyző-cykusra beérkezett folyamodványok H. Gaál Domokos előadásához áttételek.

Az alföldi inségesek javára 15 frt künyradomány megszavazatik.

Egy pár kisebb tárgy ellátása a directoriuma bízott.

Az ülés 5 órakor ért véget.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, március 13.

— A március 15. ünnepélynek ez évben is a hazafias érzület és lelkesedéshez mért minél fényesebbé tételére az ünnepélyt rendező állandó bizottság minden lehető elkövetett. Magosabb művészi és műkedvelők köréből számos kitűnőséget nyert meg a bizottság a közreműködésre, kik mindnyaján lelkesen vesznek részt ünnepélyünkön. Így Fayl Frigyes budapesti orsz. zeneakadémiai tanár kitűnő művésztűnk kizárólag ezen célból utazik le városunkba s a kolozsvári közönségnek ünnepélyünkön nyílik alkalm először a jeles zongora-művész játékában gyönyörködni. A műsornak egyik érdekes pontját fogja képezni a kolozsvári nemzeti színház kitűnő művésze, Sipos Etel k. a. énekesnője, a ki honleányi lelkesedéssel vállalta el közreműködését hazafias ünnepünkön. Érdekes szavallatokkal gazdagítja s teszik becsessé a műsort Kuthy Irénke k. a. és Tóthfalusi József püspöki titkár, a ki daczára az épp most folyó ev. ref. egyháztanács gyűlésén halmozott teendőinek, a közreműködést szíves volt elvállalni.

— A kolozsvári márcz. 15. ünnepélyt rendező állandó bizottság március 15-én a Redoutban tartandó ünnepélynek műsora a következő: 1. Nyitány, Pongrácz Lajos népzenekara által. 2. Nemzeti dal, éneklő a kolozsvári dalkör. 3. Elnöki megnyitó. Deaky Albert elnök által. 4. Felolvasás tartja Hory Béla kolozsvármegyei árvászéki elnök. 5. Magyar népdalok, éneklő Sipos Etel k. a. 6. Szavallat, Kuthy Irénke k. a. által. 7. Magyar rapodia, Liszt Ferenczről és Magyar ábránd, Sipos Antalfól. Zongorán előadja Fayl Frigyes a budapesti orsz. m. kir. zene-akademia tanára. 8. Szavallat. Tóthfalusi József ev. ref. püspöki titkár által. 9. Szózat, éneklő a polgári dalegylet. 10. Induló, Pongrácz Lajos népzenekara által. Az ünnepély kezdete d. u. 3 órakor.

— A március 15-iki állandó bizottság ünnepélyére jegyek válthatók Büchel Károly főtéri üzletében s az elnöknel, belmagyar-utca 44. sz. a. Továbbá az ünnepély napján d. u. 2—3-ig a Redoute-ban a pénztárnál. Helyárak: Elsőrendű ülőhely 1 frt, másodikrendű 50 kr, állóhely 20 kr. Az ablakok karzati ülőhelyeknek vannak fenntartva.

— Kury Klára közönségünk kedvenc művésze ez évben nem vehet részt a március 15-iki ünnepélyünkön. Elháríthatlan egészségi okok akadályozzák lejutását, pedig az alábbi kedves levelében tudatta volt szándékát s közölte hō vágát nálunk és velünk az ő itthonában ünnepelni meg március 15-ikét. „Mélyen tisztelt elnök ur! A 48-as bizottság felszólítását miszerint a március 15-iki ünnepélyen részt vegyek, megkaptam! És az idén is, mint minden évben mióta kolozsvárinak vallom magamat, a legnagyobb örömmel adom erre nézve beleegyezésemet. Boldog vagyok, hogy ezen magasztos ünnepélyből részt kérhetek magamnak és remélem, hogy semmiféle előre nem látott körülmény nem fog ebben megakadályozni. Ezek után maradtam a mélyen tisztelt elnök urnak igaz és kész hive. Kury Klára.”

— Itthon. Az itthon tagjai ma este 7 órakor az ideiglenes club-helyiségben összejövetelt tartanak.

— **Meghívó.** Az erdélyi gazdasági egy-
let igazgató választmánya 1895. évi márczius
hó 15-ikén pénteken d. u. 1/4 órakor ülést
tart az egyesületi irodában (belközépca
11. sz.), melyre a t. tagok ezennel meghí-
vatnak.

— **A színház gyászja.** Krasznainé teme-
tése napján a nemzeti színházban nem lesz
előadás. Az igazgatóság ugyakár méltó kifeje-
zést adni a színház őszinte gyászának, hogy
e napon nem tartat előadást s a művészt
muzsája hallgatva mely csendben gyászolja
a boldogult emlékezetét.

— **Piknik.** A hivatalos farsang ugyan
véget ért, de azért alig mulik el nap, hogy
erről vagy arról a báli mulatságról nem kéne
referálnunk. Az este a „Központi szálloda”
disztermében a kolozsvári teke-társadalom tag-
jainak családjai és jóismerősei báloztak vilá-
gos virradtáig. Pongrácz Laji, midőn az utolsó
ropogós csárdást elhuzta, a piazai templom
vén harangja a reggeli 5 órát kongatta, s
mélabus hangjára oszlott szét csak a társa-
ság. Éjjelkor az egész társaság lement Nagy
Gábor ebédlőjébe, s a kitűnő konyha eledel
s a jó borok nagy fogyasztásnak örvendtek.
Souper után kottillion volt, melyben a bájos
asszonykák és leányok valósággal elárasztot-
ták a gavallérokat czifrábnál-czifrább ordok-
kal. Egy-egy ügyesebb gavallér mellett annyi
ordó diszté, hogy bármely generális megiri-
gyelhetne volna.

Ott voltak a következő asszonyok és
leányok:

Özv. Jékeiné, Széchy Ákosné, Somodi
Istránné, Szathmáry Ferenczné, Csárássy-
né, Székely Miklósné, Folly Adél, Szélesné, Szivér
Elemérné, özv. Donogány Gergelyné, Issekutz
Gyulané, özv. Vikol Andrásné és Hindy Ár-
pádné.

Bodor Erzsí, Bodor Irma, Hindy Ilona,
Hindy Erzsí, Wiedemann Blanka, Soós Gi-
zike, Széles Gizella, Széles Irma, Abrudbányai
Iren, Somodi Mariska, Somodi Ilonka, Pap
Erzsí, Csárási Ilona, Bányai Szeréna, Bányai
Blanka, Roediger Camilla, Horváth Valéria,
Janik Irma, Jékei Ilona.

— **A gyermekek ünnepe.** Az állandó
márczius 15-iki ünnepélyt rendezőbizottságá-
nak van egy zsenge sarja: a gyermekek állandó
ünneplő bizottsága. Mindenbe utanozók és
követik a nagybizottságot s már pár éve meg-
tartván ünnepélyüket ők is, gyűjtöttek eddig-
ké 25 frtot a szabadságszobor javára. Azt
határozta a kis Sarj bizottság — hogy
ha 100 frtra gyűl fel az ők tőkéjük akkor
beadják a nagybizottságnak. Ez évben is
megtartják a kicsinyek is ünnepélyüket, s a
misoruk a következő. „Talpra magyar”
szavalja Kovács Kálmán. Elnöki megnyitó:
Höry Endre. Zongora játék: Csabó Gizella
k. A Felolvásás: Deáky Attila. Szavaltat:
Asztalos Ella. k. a Hegedű játék: Asztalos
Pál. Kossuth Lelke: szavalja Varga Zoltán
Czimbalom játék: Deáky Loránd által. Az
ünneplő márczius 15. esti 7 órakor tetszés-
szerinti belépti díj mellett Deáky Albert ur
lakásán tartják meg.

— **Színház.** Tegnap egy világhírű éne-
kesnőnek, Strakosch Febeának mű-
vészetében volt alkalma gyönyörködni a ko-
lozsvári színházi közönségnek. Világhírű irtam.
De ez egy énekesnő illetőleg, azok előtt kik ed-
dig művészi énekét nem hallhatták, nem je-
lent egyebet, mint egy, az újságokból ismert
nevet, melyhez semmi tartalmat nem fűzhet-
nek az illetők; mert a betű csak nevének,
hírét s nem egyszersuind művészetének ado-
mányát viheti szét a szélrózsa négy irányá-
ban. A kolozsvári közönség előtt is csak egy
puszta híres név volt eddigelé Stra-
kosch Febea. S egy név bármily híres
legyen is az, egymagában mindig puszta s
legfőllebb az illúsiók alapján hat és bir va-
rázserővel. A kolozsvári közönség pedig nem
igen illusorius; s így nem csoda, ha Stra-
kosch Febeának a színpadon való meg-
jelenését is meglehetősen hidegséggel fogadta
ez a közönség. De mikor pár jelenet múlva
alkalma volt ennek a közönségnek megis-
merni, hogy mit jelent ez a híres név, akkor
olyan frenetikus lelkesedésben tört ki, mely
szinte páratlan színházi krónikánkban; halá-
jának ez a közönség a művészetért, melyben
Strakosch Febea bájjaltelt énekeknek
s művészi játékaának összhangzatosságával ré-
szesítette, oly őszinte öröm-nyilvánításban
adott kifejezést, mely a művésznőt is
észrevehetőleg kellemesen lepte meg. A
„Paraszt becsültet”-nek Santuzza sze-
repét játszotta az este. — A mi biztos
éneklésének művészi voltát, s nagyterjedelmű,
erős, tiszta, csengő hangjának báját illeti,
mi ezt csak élvezni tudtuk, de megítélni
képtelenek vagyunk. S még ha tudnók sem
tennők ezt meg, mert a művésznő talán
nem érti a mi nyelvünket. Tegnap ugyanis
mindvégig olaszul énekelt. — Csupán annyit
jegyzünk meg, hogy Strakosch Fe-
beának elragadó éneke mellett a játéka is,
melylyel énekeit kísérte, oly drámai és kifejő
volt s általán oly művészi magaslatoan állott,
mely bármely drámai művésznőnek is eüime-
rest szerzett volna; noha nálunk játékaának
katásából sokat levont az, hogy szerepét ola-
szul játszta végig. A „Parasztbecsültet” megelő-

zőleg a hirdett „Szikra” helyett a „Bál után”
cz. monologot szavalta el Tárnoky Giza, oly
ügyes és élethű alakítást mutatva be, mely
sokkal nagyobb hatást ért volna el, ha a kö-
zönség nem tudta volna, hogy még valami
nevezetesebb dolog is van hátra, nem lett
volna ennek ennek alapján türelmetlenül
várakozó állapotban.

— **A könyvürlét nevében.** Bálint Lajos
részére ma a következő adományokat vetők:
Szamosújvári Takarékpénztár Részvénytársá-
ság 3 frt. cs. és kir. hadnagy 1 frt, Szongott
József Kecséd 1 frt. A ma begyűlt összeg 5
frt az előbbi kimutatásához adva, eddigi gyűj-
tésünk **173 frt 10 kr.**

— **Közügyülés.** A „kolozsvári kereskedők
s kereskedő ifjak” társulata Igazgató választ-
mánya folyó hó 24-én vasárnap délután 3 óra-
kor belhídatéza 8 házszám alatt társulati
helyiségében évi közgyűlést tartja melyre az
érdeklődőket tisztelettel meghívja a választ-
mány.

— **Megemlékezés a szegény honvédek-
ről.** A kolozsvári honvéd-egylet választmánya
hálás köszönetet mond azoknak a bajtársak-
nak és nemes szívű adakozóknak, a kik a
m. évben márcz. 15-ike alkalmából a szegény
honvédekről megemlékeztek. Sok öreg bajtárs-
nak a nyomorán enyhítve lett a szíves ado-
mányok által. Ez alkalommal a kúszbűn levő
márczius 15. ünnepélyek közlekedtével ismét
felkérjük a nemeslelkű hazafiakat, szivesked-
jenek hasonló czélra adományokat Böckel Ká-
roly bajtársunk főtéri üzletében kitett ivre
feljegyezni és ottan átadni. A befolyandó ado-
mány mervéhez képest határozza el a küldött
bizottság, hogy márczius 15-ike estélyén meg-
vendégeljék a szegény honvédeket, vagy pe-
dig kiosza közöttük? Ugyanez alkalommal
fog kiadatni egyik szegény bajtársnak Kuszók
István ur, a Történelmi Lapok szerkesztője
100 korona alapítványából esedékes 5 korona
kamat, a melyet 1893-ban a márczius 15. bi-
zottságnál a czélból téteményeztetett le, hogy
annak kamatai évről-évre egy szegény hon-
védnek adassanak ki.

— **A Vasvári Kör** szintén megünnepli
a márcz. 15-ikét. Ez alkalommal a fiatal za-
badsághős és vértanu emlékezetét fel újító
felolvasást tart ünnepi közgyűlés mellett a kör
a kolozsvári iparosok palotájának disztermé-
ben. A felolvasáshoz igen becses adatokat
küldött be a „Történelmi Lapok”-nak, a ki-
váló honleány Lővei Klára urhölgy és több
honvéd, ki a Vasvári által vezetett havasi
tűkőzetből megmenekült. Az ünnepély Szabó
Samu tanár elnöklete alatt fog megtartatni.
Az ünnepély d. e. 11 órakor fog lefolyani.

— **Közütkutak.** A közönség jogos kívá-
ságának, mint értesülünk, már a következő
napokban eleget fog tenni a hatóság. A vá-
ros különböző pontján u. is a vízvezetési
czövek kőzütkutakat fognak beállítani. 20
köztkut lesz felállítva s ezek elhelyezésénél
tekintettel lesznek arra, hogy hol van nagyobb
vízszükség.

Márczius 15. Ünnepélyek sorrendje.
Kolozsváron több testület, több bizottság
rendez ünnepélyt. Az eddigi értesítések szerint
dél előtt 9 órakor tartja a kolozsvári keres-
kedelmi akadémia, saját disztermében d. e.
11 órakor az unitárius főiskola, saját diszter-
mében ugyancsak d. e. 11 órakor az iparosok
főtéri palotájának disztermében a Vasvári kör
rendes felolvasással ünnepélyt. Délután 3 óra-
kor a kolozsvári márczius 15. állandó bizottság
rendez nagyszabású ünnepélyt a vigadó épü-
letében. Ennek végeztével az egyetemi pol-
gárok tartanak ünnepélyt a főtéren. Este a
márczius. 15. bizottság társas estélyt rendez.

— **Színházi hírek.** A „Faust” opera
holnap előadásának Strakosch Febeán kívül,
a ki tegnap a „Parasztbecsültet”-ben egy csa-
pásra meghódította a kolozsvári közönséget,
még egy rendkívül érdekes vendége lesz:
Odry Lehel, a m. kir. opera kitűnő mű-
vésze. Mephistót fogja énekelni, a mely sze-
repében tudvalevőleg utólréhetetlen. Hogy ez
a körülmény mennyire fokozza az előadás
iránt való érdeklődést fölösleges magyarázni.
Pénteken, márczius 15-én Tóth Kálmán ré-
gen pihenített kitűnő vigjátéka: „A király
házasodik” kerül színre. Vendég gyanánt
lép fel benne a kolozsvári közönség régi ked-
vence, jelenleg a budapesti nemzeti színház
közseretében áll tagja, Zilahy Gyula,
a ki kisköppai Nagyköppait játsza, egyik
legkiválóbb alakítását.

— **A Kolozsvári „Mária-Vaieria” Árva-
ház-Egylet** 1895. márczius 14-én d. u. 3 óra-
kor a városház tanácstermében fogja meg-
tartani évi rendes közgyűlést, melyre a vá-
lasztmány nevében minden alapító, rendes
és pártoló tag meghívatik. „Tárgyak: 1.
Elnöki megnyitó-beszéd. 2. Az évi jelentés.
3. Pénztárnok felmentésének megadása. 4.
Költségvetés tárgyalása. 5. Indítványok tár-
gyalása. 6. Titkár választása. 7. Pénztárnok,
ellenőr választása. 8. Választmányi tagok
választása.

— **Krasznainé** elhunytá alkalmából a
kolozsvári szintársulat többfelől kapott sürgő-
nyöket, melyekben a vidéki és fővárosi szin-
házak fejezték ki részvétüket az elhunyt mű-
vésznő iránt. A budapesti nemzeti színház
személyzete és a boldogult számos tisztelője
koszorút küldtek Krasznainé ravatalára.

— **Halálozás.** Egy szép fiatal asszony
korai haláláról vettünk hírt ma Sinkovich
Józsefné hunyt el 24 éves korában. A korán
elhalt fiatal asszonyt férje és két kis árva
siratja. Pihenjen csendesen!

— **Villamos önműködő költő-gép** lát-
ható kiállítva az „Asztalos társulat” butor-
raktárában (Hid-utca 25 szám a.) Ezen a
baromfi tenyésztőkre fontos gépet, melyet ér-
dekkel tekinthetni meg feltalálója Biedermann
Ferencz kolozsvári lakos állittatja ki; de csak
holnap délig, mert ekkor kísérletezés végett
a gazdasági tanintézetnek lesz átadva.

— **A mensa-estély elszámolása.** A folyó
hó 2-án tartott mensaestély alkalmával tisztelet-
jegyeiket megváltották: Dr. Brassai Sámuel 20
frt. Dr. Genersich Antal 20 frt. Dr. Martin
Lajos 20 frt. Dr. Lőte József 20 frt. Dr. Groisz
18 frt. Hegedűs Sándor 10 frt. Dr. Lechner
Károly 10 frt. Dr. Davida Leo 10 frt. Dr.
Purjesz Zsigmond 10 frt. Dr. B. and József 10
frt. Dr. Udránszky László 10 frt. Dr. Csiki
Viktor 10 frt. Dr. Hoór Károly 10 frt. Dr.
Petz Vilmos 10 frt. Dr. Kiss Mór 10 frt.
Schlauf Győző 10 frt. Dr. Szabó Dénes 10 frt.
Dr. Meltz Hugó 10 frt. Dr. Pisztori Mór 6 frt.
Br. Bánffy Albertné 5 frt. Dr. Gergely Sámuel
5 frt. Dillmant altábornagy 5 frt. Gr. Béli
Akos 5 frt. Dr. Jancsó György 5 frt. Dr. Koch
Antal 5 frt. Dr. Vályi Gábor 5 frt. Dr. Récsi
Emilné 5 frt. Dr. Apáthy István 5 frt. Dr.
Schneller István 5 frt. Dr. Lázár Gyulané 5 frt.
Dr. Klupáthy Antal 5 frt. Dr. Genersich Gusztáv
5 frt. Dr. Széchy Károly 5 frt. Dr. Szolgényi
János 5 frt. Dr. Abt Antal 5 frt. Fekete Gábor
5 frt. Dr. Vajda Gyula 5 frt. Dr. Hám Sándor
5 frt. Dr. Vályi Gyula 5 frt. Dr. Kanitz Ágost
5 frt. Dr. Ferenczy Zoltán 5 frt. Boros Sándor
5 frt. Dr. Haller Károly 5 frt. Dr. Márki Sándor
5 frt. Dr. Moldován Gergely 5 frt. Dr. Szádeczky
Lajos 5 frt. Gráf Jakab 5 frt. Dr. Linder Gusztáv
5 frt. Gr. Feleki Ádám 5 frt. Dr. Finaly Hen-
rik 5 frt. Dr. Ováry Kelemen 5 frt. Dr. Lukács
Adolf 5 frt. Albach Géza 5 frt. Dr. Lukács
Adolf 5 frt. Albach Géza 5 frt. Dr. Turner
Adolf 4 frt. Br. Wesselenyi István 3 frt. Dr.
Kuncz Ignác 2 frt. Br. Horváth Ödöné 2 frt.
Felfűztettek: Br. Kemény Árpádné 25 frt.
Sevarecz Adolf 16 frt. Gr. Bethlen Vilma 10
frt. Schlacher ezredes 10 frt. Kónya Sándor 5 frt.
Dr. Schneller Istváné 5 frt. Dr. Nagy Józsefné
6 frt. Gnann A. Lipót. Dr. Wettstein József
orvos 3 frt. Nagy Károly tanár 3 frt. Dr. Korniss
Viktor 3 frt. Zobáth Ferenczné 3 frt. Id. Fekete
Pál 3 frt. Domokos Károly 1 frt. Maendl Miksa
cs. és kir. kapitány 1 frt. Márton József (Nyáran-
Szereda.) 50 kr. Összes bevétel volt 873 frt.
45., összes kiadás 296 frt. 99 kr., tiszta jöve-
delem: 576 frt 46 kr. azaz ötszáz hetvenhat
frt. negyvenhat kr., mely összeget átadtuk a
mensa-akadémia bizottság pénztárosának. Koloz-
svárt, 1895. márcz. 10-én. Perl Ottó és Szőke
Lajos r. b. ellenőrök László Ferencz r. b. pénz-
táros.

— **Elszámolás.** A vasuti olvasó és dal-
kör által 1895. február hó 23-án a Redoutban
rendezett mulatság eredménye: Bevétel 461
frt 90 kr. Kiadás 257 frt 12 kr. Tiszta jö-
vedelem 204 frt 78 kr. Felfűztettek: Hegedűs
Sándor országgyűlési képviselő, Török Sándor
főmérnök, műhelyfőnök, Vikol Antal 10 - 10
forint, Graf János vendégfőnök 6 frt, gr. Béli
Akos főispán, Melitskó Frigyes főmérnök, Schmiel
Dávid vállalkozó 5—5 frt. Papp János mérnök,
Schultz Resz 3—3 frt. Dux Adolf felügyelő,
Fuchs Vilmos mérnök, Rendenritter Lipót, Al-
bach Géza polgármester, Kiss Ernő, Kőváry
László és Pécsi Ferencz 2—2 frt. Hancz Já-
nosné, Hosszu Jenő mérnök, Dunki Béla, Császár
Dávid, F. L., Káhlé János, Szentandrassy Géza,
Dávid, F. L., Káhlé János, Bruckner Antal, Borbély Már-
ton és Kerling Károly 1—1 frt, Zsolnai Akos,
T. L., N. N., Pallos Gyula és Kunszt János 50—
50 kr, Herdicska Gyula 20 kr.

— **Politikai afférek.** Budapestről
írják: A tegnapi ülés alatt három politikai
affér is keletkezett. A vita hevéből elragad-
tatva Gajári Ödön állítógat megértette Hoitsy
Pált, Ugron Gábort és Bartha Miklóst.
Hoitsy Tisza Kálmánról beszéde végén gu-
nyosan nyilatkozott, mire Gajári állítógat
közbeiktott: „Ez már szemtele n e s e g!”
A folyosón pedig Bartháról nyilatko-
zott sértőleg és Ugron Gáborról, a ki
állítógat „az ország leghamisabb emberének”
nevezett. A nevezett képviselők barátai hal-
lottak e nyilatkozatokat, s el is mondták
az érdekelteknek. Mind a három képviselő
provokáltnak fogja Gajarit

— **A torda-szt.-lászlói ifjusági**
dalköl 1895. évi márczius hó 15-én, Torda
Szt.-Lászlón az 1848. évi márcziusi nagy na-
pok emlékére az állami iskola termeiben,
pénztára javára, tánczozal egybekötött ün-
nepélyt rendez.

— **Márczius 15.** A budapesti egyetemi
ifjuság, mint minden évben, ugy most is
kegyelettel üli meg márczius 15-ikét, mely
napon d. e. 11 órakor ünnepi matiné rendez
az új városház disztermében. Az ünnepi
beszédet Kossuth Ferencz fogja mondani.
A program ez: Megnyitó beszéd. Mondja
Bakonyi Károly. Alkalmi költemény. Erre
az alkalomra írta a brányi Emil. Szavalja
Katonai Ernő. Kossuth Ferencz ünnepi
beszéde. Nemzeti dal. Szavalja Soltész Lajos.
Záró beszéd. Mondja Martos Ferencz. Je-
gyeket délutánokint 2—3 óráig az egyetemi
körben lehet kapni. — A nemzeti demokrata
munkaspárt az idén is megünnepli márczius
15-ének évfordulóját. Az alkalmi beszédet ifj.
Hegedűs István fogja tartani. Az ünnep-
sége — melyet a Tompa-utcai Grácl-
vendégülöben rendeznek — az országos nemzeti
egyletlet is képviselteti magát.

— **A székelyudvarhelyi kor-
csolyázó-egyesület** 1895. márczius hó
30-án (szombaton) a „Budapest”-szálló
nagytermében zártkörű tánczestélyt rendez.

— **Székely- Keresztur** hazafias
érzelmű polgársága régi szokásához híven az
állami tanítóképző ifjuságával karöltve már-
cius 15-én d. u. 3 órakor a tanítóképzede
tornatermében hazafias ünnepélyt rendez.

— **Az első évforduló.** Márczius
20-án, Kossuth Lajos halálának évfordulóján
ünnepet ül Kecskemét város közönsége. Az
ottani Kossuth-szobor állandó bizottsága kar-
öltve a szintársulattal, este ünnepet rendez
a városi színházban.

— **Athelyezések.** Az igazságügy-
miniszter Gáspár Lajos deési törvénytészéki
és Harmath Jenő bethleni kir. járásbíróági
aljegyzőket kölcsönösen athelyezte.

— **A szegedi katasztrófa évfor-
dulója.** Szegeden tegnap mint a szegedi
ársviz 16-ik évfordulójának napján, melyet
közgyűlési határozattal örök időre fogalmi
ünnepé avatott, a város valamennyi templomá-
ba ünnepélyes isteni tisztelet tartatott nagy kö-
zönség jelenlétében. A belvárosi temblomban
a városi hatóság testületileg megjelent. Az
éjjel egy órátl kettőig a víz beözönlésének
emlékére az összes templomok harangja szó-
lottak.

— **Az új lugosi püspök.** Kor-
mánykörökben befejezett ténynek tekintik Re-
zei Szilvius orsz. képviselő kineveztetését lu-
gosi g. kath. püspökké s még csak a római
szentszék végleges hozzájárulására van szük-
ség.

— **Zászlós urak esküje.** A legu-
tobb újonnan kinevezett zászlósurak ünne-
pélyes megeskütése, csütörtökön, folyó hó
14-én megy végbe Bécsben. Bánffy Dezső
bárá miniszterelnök az alkalommal szerdán
este egy napi tartózkodásra Bécsbe megy.

— **Kossuth emléke.** A Kossuth
halálának évfordulóján tartandó gyászme-
netben a fővárosi czigánybandák közül a
Rácz Pali, Balogh Károly, Radics Béla Banda
Marci, Rácz Laczi, Balázs Kálmán és Kuthy
Vince zenekaraik fognak fölvaltva gyászda-
lokat huzni. Kűnn a temetőben pedig, ha a
sir körül a rendezőség helyet tud nekik bi-
zosítani, egy 200 főből álló zenekar fog
hazafias dalokat játszani.

— **Elektrokució.** A villamos ki-
végzéseket nem hagyják el Amerikában. Legu-
tobb Hampton Dávid 26 éves négert végez-
tek ki villamosan. A gyilkos testére 1740
Volta és 8 Ampére erejű áramot bocsátottak.
A boncsolás azt bizonyította, hogy a halál
azonnal bekövetkeztet.

— **Uj kanonokok.** A király az
erdélyi újláh-felhérvári róm. kath. székes-
káptalanban dr. Todor József esperes-kanon-
kokot éneklő-kanonokká, Buzás Mihály cik-
scent-martoni esperes-plébános és Steinicz
Ede gyulafehérvári papnöveldei lelki igaz-
gatót tiszteletbeli kanonokká nevezte ki.

— **Vizek állása.** Az országos m.
kir. vízipítészeti és talajjavító hivatal viz-
rajzi osztálya jelent: Márcz. 10-én az ország-
ban általában nem volt csapadék, a hőmér-
séklet megenyhült, bár nagyobb olvadást nem
jelentettek. Az In folyón Schárdingnél a jég-
torlódás megszűnt, a Duna víz és jégviszoi-
nyai lényegesen nem változtak. A Tisza To-
kajtól lefelé árad; a Szamos s a Körösök nagy
vizei apadóban vannak. A Béga csatorna ár-
hulláma N-Becserek felől kulinál, O-Te-
leknel lassan apad. — A vízállási viszonyok
tegnapról mára Magyarország összes folyóin
jelentékenyen javultak és egyelőre sehol se
kell árvízveszélytől tartani.

— **A pozsonyi orkán és hófu-
vás,** mint lapunknak írják, valóságos szibé-
riai állapotokat teremtett a városban és kör-
nyékén. Tegnap a bécsi gyorsvonat azért
maradt el, mert egy hóke, melylyel az elak-
adt lokomotiv előtt az utat akarták egyen-
getni, lefordult a sínekre s a nehéz készü-
léket 5 órán át hiába próbálták eltávolítani.
Az időközben kilapátolt gyorsvonat e miat
nem jöhetett Pozsonyba. A városban méter-
nyi magasságban mindet ellepett a hó. A Jó-
zsef napi országos vásárra még semmi előké-
születeket nem tehetnek. A szomszéd közsé-
gekben tojást, tojást, zöldséget, szárnyasokat
nem birnak szállítani. A hó minden utat el-
zárt, A Schulphe-féle munkasházak telepen az
egyik munkás egy bábaasszonyt vitt a hátán
mert felesége szólni készült. A hóvárban el-
esett a bábával s mind a kettőt csak órák
múlva találták meg, félig elalélva, mert nem
birtak tovább vegődni a nagy hóban. Most
verőfényes az idő, de a szélvihar még foly-
vást dühöng.

— **Sarolta császárné beteg.** A
szerencsétlen véget ért Miksa, mexikói csá-
szár özvegye, Sarolta császárné, — mint
Brüsszelből írják — tüdőgyuladásban su-
lyosan megbetegedett. A belga kiályi pár
folytonosan a beteg ágyánál tartózkodik.

— **Miklós császár koronázása.**
Moszkvából érkező hírek jelentik, hogy a
császár május hó második felében fogja magát
megkoronáztatni. Moszkva város tanácsa egy
öt tagu bizottságot jelölt ki, melynek hiva-
tása lesz a koronázás alkalmából rendezendő
tűnepségek részletes programjának a ki-
dolgozása.

— **„Lou”** regény, írta Roberts Sán-
dor, fordította Tábori Róbert. Nemzet író mű-
ve, amelyről azonban föl sem tenné senki, hogy
nem francia szellem és leleményesség terméke.
Még a székhely is Páris és jobban tán a szüle-
tett párisi sem ismeri városát, mint ez a német
író. A történet hőse szerencsén: szembe van te-
hát állítva az ősternészet és a tulfinomított
civilizáció. Hogy ebből pompás és érdekes kon-
fliktusok támadnak, könnyen megérthető. De a
mi ennek a regénynek különös becsét ad, az a
finom lélektani elmélyedés, a ragyogó és költé-
szettel teljesteli stílus, valamint az alakok sok-
félesége. — Roberts Sándorban annyi jeles író-
tulajdonság van, hogy ő egymaga is képes volna
a német regényírók prestigejét helyreállítani.
A diszes vászonkötésben megjelenő kötet kapha-
tó az Egyetemes Regénytár (Singer és Wolfner)
kiadásában és valamenynyi hazai könyvkereske-
dől. Ára 50 kr.

— **Elveszett tol-legyező.** Tegnap szin-
előadás után egy tol-legyező találatott a
Jókai-utca sarkán. A tulajdonos átvetheti
a Jókai-utca 1. sz. a. l. emeleten.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék” eredeti távirata.)

Országgyűlés.

Budapest, márcz. 13.

A képviselőház mai ülésén letárgyalták
a helyi érdekű vasutakról szóló törvényjavas-
latokat.

A segesyár — szentágothai vasutaknál Ho-
ránszky Nándor, Ugron Gábor és Issekutz
Győző ellene szavaztak.

A többség azonban elfogadta.
A székely vasutak kiépítéséről szóló
javaslatot egyhangulag elfogadták.

Az ülésen olyan kevesen voltak, hogy
Polonyi Géza egyszer a tagok megszámlálását
kérte.

S ekkor küldt, hogy még 100 képi-
selő sem volt jelen.

Szilágyi ennek folytán egy darabig fel-
függesztette az ülést.

Az ülés végén Hortoványi interpellált,
mert a nyitai választó kerület meg van
szállva katonasággal és a katonák mind csak
ellenzéki választóknál vannak elszállásolva.

Krieghammer nyilatkozata.

Bécs, márcz. 13.

Krieghammer közös hadügyminisz-
ter egy honvéd főrendiházi tag előtt
nyilatkozatot tett Apponyinak pro-
gramjáról, nevezetesen követeléseiről.

A nemzeti szellemnek a hadse-
regbe való beviteléről azt mondotta
Krieghammer hadtgyminiszter, hogy az
absolute lehetetlen.

Európában — ugymond — két-
féle hadsereg van: dinasztikus és nem-
zeti.

Oroszországban és nálunk a di-
nasztikus hadsereget állították fel, s
ez logikai szükség volt a nemzetiségre
való tekintetből.

Ha Apponyi külön magyar és kü-
lön osztrák hadsereget kíván, ez kap-
csolatban áll a personális unió rend-
szerével; de a dinasztikus hadseregbe
a nemzet szellemét bevinni lehetetlen,
mert ez meghamisítja a dinasztikus
hadsereg lényegét.

Nálunk a nemzeti szellem bevitö-
lével három külön hadtest állana elő:
magyar, német és szláv.

S ez az elkülönzés a harczképes-
séget kétségessé tenné.

A delegációban — folytatá a kö-
zös hadügyminiszter — mindezt nyil-
tan ki fogom fejteni.

S azzal végezte nyilatkozatát: mig
én hadügyminiszter leszek, nem

H I R D E T É S E K.

Sz. 1194—1895.

közig

Pályázati hirdetmény.

Nagy-Enyed város tanácsánál megüresedett alábbi állások betöltésére pályázat nyitattik.

a.) A nyágdíjazás folytán megüresedett **pénztárnoki** állásra, melyvel évi rendszeresített **760** frt fizetés és **2000** frt óvadéknyújtás van egybekötve.

b.) Az előléptetés folytán megüresedett **adótiszt** állásra, melyvel évi **440** frt rendszeresített fizetés van egybekötve és **400** frt biztosíték kívánatik.

c.) Netaláni előléptetés folytán megüresedő **végrehajtói** állásra, melyvel **360** frt évi fizetés van egybekötve.

A biztosíték készpénzből, elfogadható értékpapirokból, esetleg a pénzürtőket kétszeresen felőrlő terümentes betáblázott fekvőből állhat.

Felhívtnak pályázni óhajtok, kellően felszerelt folyamodványait **1895. évi március hó 30-ig** aláírt városi tanácshoz benyújtani.

A városi tanácstól.

Nagy-Enyed, 1895. március hó 7.

KOVÁCS,
polgármester.

177. (2—3)

Sz. 84—1895.

főszb.

Árlejtési hirdetmény.

Kozmatelke községben építendő körjegyzői lakás, illetve körösport házának vállalat utjáni felépítésére árlejtést hirdetek.

Az építendő épület 5 szoba, konyha, kamara és egyik szoba alatt pincéből, kőalapon, sövény-falazattal, cserép-fedéllel készítenendő; a költségvetési előirányzat szerint kikialtási ár **3039** frt **46** kr. — A tervrajz és részletes költségvetés a főszolgabírói irodában bármely napon megtekinthető. — Az építkezés ideje szeptember hó 1-ére befejezendő, s a kialakított ár a számbaadással egyidejűleg fizetett ki; kellő biztosíték mellett azonban egyharmad összegig előleg időközben is adható.

Az árlejtés **1895. évi március hó 30-án** a tekei járás főszolgabírójánál fog megtartatni.

Teke, 1895. március hó 3-án.

DÓZSA,
főszolgabíró.

178. (2—3)

Azonnal eladók április 1-ig

a Kővári-telepen

egy gazdasági épületes telek,

2 szoba, konyha, spájsz, pincze cseréppel fedve, csűr és **15** darab marhára való **kő-istálló**, **egy** **kő-gabonás**, szobának használható **szekér-szinnel**, az udvaron **kitűnő kút** is; és a Nagy-utcában a **77-es** számú telek mellett **egy** **kert** (utca-front) **12** m. széles.

Értekezhetni a tulajdonossal: **Kővári-telep kereszt-utca Kömősi Pálnál.**
179. (1—1)

Ujonnan berendezett női pipere-raktár.

ELŐLEGES HIRDETMEY.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy **március hó 15-től** kezdve

ujjonnan berendezett, dus választéku Női-divat-, pipere- és confectió-üzletet nyitok

a volt **Hofer M. József-féle** cég helyiségében.

A melynek pártfogását a nagyérdemű közönségtől előlegesen is kérve, vagyok

Női divat- és pipere raktár tulajdonosa.
160. (5—6)

Ujonnan berendezett női pipere-raktár.

Heremag arankamentes **68** és **76** frt.

Rébamag oberndorfi sárga **32** frt.

Legnagyobb csiraképesség és tisztasággal s államilag olomzárólva, **50** kilós zsákban bruttó **100** kilónként kapható:

Gróf TELEKI ARVÉD

drassói uradalmában, u. p. **Koncza.**

Állomásunknál ha utánvételt rendeltetik, vevő állomásán ha a pénz franco küldetik:

Baltacim 16 frt; **esomós ebir** 76 frt; **lóbab**, **fehér csillagfürt**, tavasszal vethető **őszi borsó**, **duppai** és **Beseler-féle zab** 10—10 frt, **100** kilónként, vevő költségén szállítva.

Zsák ingyen, ha vételár franco küldetik.
62. [14—20]

HIRDETMEY.

A nagy hideg, hőmérséklet változásával úgy a vízvezető, mint a gázvezető csövekben okozhat repedést; ennél fogva, ha a gázvezető cső megreped, a kiszivárgó gáz-anyag directe nem szabadulhat a megfagyott földből felfelé, hanem oldalvást terjed és így, ha közelében épületek vannak, annak üres helyiségében keres utat magának. Ilyen módon következhetik be az az eset, hogy gáz-szag érezhető ott is, hová az nincs bevezetve.

A fentiek előre bocsátása után tisztelettel kérjük és ajánljuk, hogy ott, a hol gáz-szag lenne érezhető, rögtön jelentsék be a gázgyár igazgatóságának. Az illető helyet addig is szellőztetni kell és azokba tüzzel vagy gyertyával ne lépjenek be.

Ha a gáz lángja kellően nem világítana, tisztelettel kérjük erről is minket azonnal értesíteni.

A kolozsvári légszuszgyár igazgatósága.

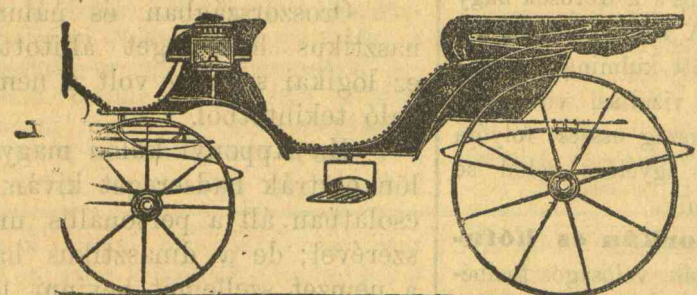
911. (7—x)

Van der Velden Ede.

Budai Ignátz

kocsikészítő kovács,

Kolozsvárt, Trencsin-tér 15. sz. saját ház (Nagy kaszárnyával szemben.)

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására adni, miszerint **30** év óta önálló **kocsi-készítéssel** foglalkozván, ezen idő alatt a híres **Hilbert kocsi-gyárában** **20** évig mint felelős **kocsikészítő kovács** működtem; az onnan kikerült kocsik, melyek kitűnő szerkezetűk és tartósságuknál fogva egész országban keresettek voltak: magam készítettem.

Jelenleg **saját gyártmányu kocsikat** bő választékban tartok raktáron. — Kivánságra **őcska kocsikat** **ujakkal kicserélek**. — **Javításokat szatler munkával** együtt a legutányosabb áron elvállalok.

Magamat a n. é. közönség nagyrabecsült figyelmébe és jóakaratu pártfogásába ajánlv, maradtam teljes tisztelettel

BUDAI IGNÁTZ,

kocsi-készítő kovács.

127. (5—10)

Ujan felszerelve.

KOVÁTS P. FIAI

ODOL száj- és fogviz **90** kr.

Kolozsvár, Főter 31.

Ujan felszerelt üzletében naponta érkeznek újdonságok és legolcsóbban kaphatók:

Diszmu-, nürnbergi-, játék-, illatszer-, hangszer-árak, fotografáló készülékek és kellékek.

Nagy raktár: **utazó bőrönd, láda, kézi táska és toillettes berendezésekből.**

Gyári raktár: **Symphonion, Ariston, Intona, Ariosa, Phönix és Helikon** zenélő művek és ezek kottáiból.

Általánosan kedvelt, kitűnő minőségű **JAPÁNI THEA** $\frac{1}{8}$ kilós csomag **1** frt **25** kr.

Régi vonós hangszereket becsereéljük, vagy megvesszük.

155. (4—4)

GUMMI SÁRCZIPÓ.

Illatszerben
legujabb:

Riviera ibolya, 1 üveg 1 frt 50 kr.

UJAN FELSZERELVE.

„AGRICOLA”

HIRDETMEYEI

eladók, vásárlók, gazdák, kereskedők figyelmébe

Kolozsvár területén.

ELADÓ: Emeletes házak a főter közelében **35.000—105.000** frtig. Kisebb lakóházak és nyaralók **2400—12.000** frtig. — Szántóföldek.

KERESTETIK: Szénafüvek bérbe vevésre és eladásra.

Vidéken.

ELADÓ: Alsófehér-, Kisküküllő-, Háromszék-, Udvarhely-, Torda-Aranyos-, Hunyadmegyékben **birtokok**, **100—270** holdig; **erdők** **400** holdtól **700** holdig (fenyő és bükkös); **malmok** Maros, Olt és N.-Küküllő folyóin.

BÉRBEADÓ BIRTOKOK: Udvarhely- és Háromszék megyékben.

Bővebb felvilágosítást ad és tudakozódásokra azonnal válaszol az

„AGRICOLA”

180. (1—x)

ingatlan forgalmi és terménybizományi iroda,
Kolozsvárt, Jókai-utca 7. szám.

A bécsi nemzetközi élelmészeti- és hadsereg ellátási kiállításon

„Wien-Rotunde 1894.” kitüntetéssel

BODOKI

„MATILD-FORRÁS”

kristálytisza égvényes vasas savanyuvíz.

Vérszegénységen alapuló betegségeknek, a gyomor és az idegrendszer bántalmánál és női bántalmánál megbecsülhetlen gyógyhatású kellemes ital!

Legfelségebb ízű „borvíz” — a maga nemében páratlan hatású „gyógyító víz”!

Elsőrangú acél-forrás!

a melynél tisztább, egészségesebb és kellemesebb, de mindenekelőtt olcsóbb ásványvizet képzelné sem lehet.

Egy literes üveg víz ára üvegcsaeréléssel **10** krajczár. **10** üveg, vagy nagyobb mennyiség vételénél megfelelő árkedvezmények.

Kolozsvárt főraktáron:

SEGESVÁRY és TÁRSAI uraknál.

Tisztelettel:

GYÖRGY JÓZSEF, a forrás kezelője.

925. (42—x) (Háromszék megye) **BODOK** (Háromszék megye.)

Dr. FAIRCH FELIX-féle

svájcezi haj-elixir.

A **svájcezi haj-elixir**

a haj- és szakálnővesztés előmozdítására és a hajkihullás ellen fogalomba hozott szerek közt kétségtelenül a legelső helyet foglalja el.

A svájcezi haj-elixir nem bir ugyan azon mesebeli tulajdonsággal, miszerint ott növeszsen haját, hol a hajgyökök már végkép kihaltak (mert ilyen szer nem létezik, ha mindjárt az újságokban ilyen roszhiszeműleg sokan kínálgatnak.) Azonban tény és ezért feltétlen kezességet vállalunk, hogy a svájcezi haj-elixir használatától hajkihullás 8—10 nap alatt teljesen megszűnik és további használat után a kihullott szálak helyébe okvetlen újak nőnek. Szóval, nagy mértékben segíti elő a hajnövést. A miről mindenki, a ki a használati utasításhoz alkalmazkodik, rövid idő alatt nagy öröme saját szemével fog meggyőződni. A svájcezi haj-elixir, mely teljesen ártalmatlan alpesi növényrészekből lesz előállítva, tápláló ereje által oly annyira termékenyíti a hajgyököket, hogy ott, a hol azok még végkép ki nem veszték, okvetlen új életre kelnek és szép új haját fejlesztenek. Tápláló és éltető ereje által megátalja az őszülést és a hajzatnak késő korig természetes ifju üde fényt ad.

Bámulatos gyorsan mozdítja elő a

bajusz- és szakál-növést.

Használat előtt. Használat után. nyilatkozat bizonyítja.

Biztos hatásért a pénz visszafizetése mellett kezességet ad.

Ára: Egy doboz **1** frt **20** kr. Egy dupla nagy doboz **2** frt. — Kapható Budapesten **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerésznél.

Kolozsvárt: **BURGER FRIGYES** ur drogueriájában (főter.)
Vidéki megrendelések postán kívánatra titoktartás mellett eszközöltenek.